

Годишната за въ Цариград
7 сръбарни петака, а за поези
настъпа 8 петака, шест мѣ-
сечно спомоществованіе нѣма.
Единъ 3 гр. Паритъ напредъ
На вѣра вече несеурихъ.

ГАЙДА

Пари и писма ще ся испро-
важдатъ до Г-на Д. Т. Брака-
лова у Бал-Канан Н. 24 или
право до издателя П. Р. Славей-
ков. Писма неосвободени отъ
поща, не сѣ приети.

САТИРИЧЕСКІЙ ВѢСТНИКЪ ЗА СВѢСТЯВАНІЕ НА БЪЛГАРИТЪ.

ИЗДАВА СЯ НА СЪБИ 15 ДЕНА.

ЕЩЕ МОЛИМСЯ: на настоятелите на Гайдата да съберат паритъ от спомоществованията и да ни ги испроводят, че работа та става Българска

ПАКИ И ПАКИ ИМ ПОМОЛИМСЯ: От сега нататък да не дават ни Гайди ни Гайденца на тѣзи които не са платили и неплатят испрво, а колкото сѣ до сега раздали и пари не сѣ прибрали да приберат от тѣх листоветъ и да ги дадат на жалваджитъ; там по хубава работа ще свършат и ний можим да земим нѣкоя пара да не е досуш бадежава. Таквиз бадеждавджии спомоществователи сѣ и от жалваджитъ по доли прѣд Гайдата.

НАША-ТА КНИЖНИНА.

Между годинитъ от възражданіето на нашата Книжнина, минала-та година ся показа не само ялова за нови книжевни произведения, но йоще и тѣтворна на нѣкои разсади отъ по прѣдната година.

Сички-тѣ книги които ся издадохъ на Българскій прѣз онѣз година сѣ: *Османската Грамматика* и *Османскиятъ буквар* отъ І. Груева. *Методата* на Аннѣ за Французскій языкъ отъ К. Търновскаго; *Кратка Българска Грамматика* отъ Г-на Войникова, двѣ-три дребни учебни книжки отъ Г-на Манчева; *сведението на Всеобщата Исторія* отъ Шлецера ново издание отъ Г-на Блъскова, и два сорта дребнанички календарченца!!

Отъ по онѣз година слѣдуваха да ся издаватъ четири Периодически листове: *Съсѣтникътъ*, *Будущность-та*, *Българската Пчела* и *Гайдата*, отъ тѣхъ, двѣтѣ сръдни-тѣ, едната я удари чума-та, другата я фана холерата и тѣй и двѣтѣ загинаха отъ насилственна смърт. Прѣзъ течението на тѣзи злочеста година поевиха ся и други четири Периодически списания, *Зорница* една и *Зорница* друга, *Духовни Книжки* и *Турция*, но и отъ тѣхъ тритѣ прѣвитѣ не можихъ да годинясатъ, млади и зелени заминаха и тѣ за онзи свѣтъ.

Други един *Бранител* неznam какво ся побърка въ-рождението си и той не излѣзе на бѣл свѣтъ.

Дѣто ще ся рече нашата книжнина не само не отвѣди нѣкоя като хората рожба прѣзъ миналата година, ами йоще изгуби.

И не е само тая злочестина що *пати* наша-та книжнина прѣзъ тѣзи злочеста година! Събранитѣ отъ насъ свѣдѣния ни показватъ, че прѣзъ тѣзи, невидѣла ся вече година, сми имали 3 училища съвсѣмъ затворени; 5 други за вѣрме затваряни. 16 паднали отъ първото си добро състояніе; ни едно на улучшение не потеглило и сички останали по назад отъ както били по прѣдната година! Искъ ли по друго доказателство че ний сми трѣгнахъ рачешки?

Но да отвѣрнемъ очи отъ тѣзъ непрокопсана-та 1864 година, и да погледнемъ къмъ новонастаналата 1865, какво видимъ? Ето до прѣдверіето на нейното встъпване на очитѣ ни ся прѣдставя бездушниятъ трупъ на исполинскій свѣтъникъ! Лошо прокобение за останали-тѣ пигмеи на нашата Книжнина! Когато ни трудоветѣ на настоятелството, ни жертви-тѣ на тукашни-тѣ наши по първи хора не м жихъ да избавятъ отъ смъртъ своя питомецъ, то каква надежда остава за насъ, които отъ нийдѣ никоя подпорка немъми? Ще на истрѣшка и насъ новонастала-та година и ще нападами като падналитѣ въ-Аравийска-та пустиня прѣдъ очитѣ на седемъ милиона хладнокръвни братия!

Но отъ злочестината на годинитѣ ли постига и ще постигне това нещастіе нашата книжнина? За право, не. То произхожда само и само отъ равнодушието на нашитѣ еднородци къмъ общенародната полза! Истина, знайми че положението на нашитѣ съотечествениници въ-минала-та година бѣше и сега е доста тежко, по слѣдствие на заспалата търговия и на други йоще случки, но това ги неоправдава прѣдъ очитѣ на свѣтътъ.

Ако погледне нѣкоя на нашитѣ салтанати, на лусата и на модитѣ на женитѣ ни, ще ли фане въ-ра че ний сми испаднали? Ако прѣсметне колко харчи прѣзъ година-та сѣкій единъ отъ насъ за вино, за ракия и колко дава за учители, за книги и за вѣстници нема ли да каже, че Българитѣ по много пиятъ пакъ помалко четѣтъ? Каква почетъ за народното ни име!

И дѣ ще нѣ заведе настоз нашитѣ ходъ? какъ ще станемъ ний хора, когато за училищата си ся не грижимъ, за книги пари недаваме, за вѣстници не питеми да знаемъ? Салтанатътъ, модитѣ, пиеніето не правятъ хора, тѣ правятъ неволници и просияци; кни-

гитѣ, училищата учението сѣ които дават живот на един народ; тѣ сѣ докарали другитѣ народи на това състояние, на слава и на богатство. Туй циганско спистяване, да ни сѣ свидят да дадем 50-100 гроша на годината за вѣстници за книги за прочитане, никога нѣма да нѣ направим да станем богати и почтени. "Сѣ стискание на устнитѣ уста-та тѣ сѣ нестават" казва пословицата. Очевиднитѣ примѣри на другитѣ народи трѣба да нѣ увѣрят от дѣ произстѣа богатството и добритѣ поминѣк на хората, и това само слѣпитѣ не могат да го видят и неразумнитѣ не могат да го разумѣят; а ний, слава Богу, и очи имаме и разум ни дал Господ, ами защо отиваме тѣй противу своитѣ интереси, и сѣ скѣпим за туй което нѣ назидѣва, и сѣ галантѣ в-това което нѣ разорява?

До сега колкото училища имаме, като ги сравним сѣ прѣминѣлото им състояние ще ги намѣрим много по надолѣ степен; Колкото книги сѣ сѣ издали трѣкалят сѣ по Книгопродавницитѣ; Колкото вѣстници сѣ сѣ появявали ни и един не е можил да сѣ одържи!

На това врѣме, сега когато имаме най голѣма нужда от общественни органи, ний останахмѣ сѣ двѣ отрѣпчици. Та и тѣх да не сякате че сте ги задържѣли **ВИ КАМЕНО-СЪРЦИ БЪЛГАРИ!** Единитѣ стои защото сѣ основава на една извънредна милост от Правителственна страна, а другитѣ мѣжди йоще защото откъсѣва от устата сѣ хлѣбѣт и теглим и трѣпим сѣко лишене за да завардим колко годѣ народѣт сѣ от ново посраменение.

"Сѣ тоз у.м. ти синко," рекла една свекѣр-ва на снаха сѣ, "Додѣ бъдеш жива нѣма да туриш канѣ на главата сѣ." Че и ний сѣ тѣй ако отиваме тежко ни и горко ни! На кое състояние сѣми и на кое състояние ще стигнем!

От сичкитѣ народи на свѣтѣт, ни един народ нѣма по унижен от нас. Циганитѣ сѣ цигани и тѣ имат от родѣт сѣ един церибашия да им съобщѣва по языкѣт им заповѣдитѣ на властѣта сѣ и да ги на-тѣлѣва как да постѣпват по тѣх, а ний сѣми остана-нали да нѣ учат и на вѣрата ни по език който ний непроумѣваме.

Тежко на туй спасение дѣто ще имаме от тѣзи вѣра тѣй прѣдадена и тѣй научена!

Не ни е думата върху вѣрата; вѣрата ни е бо-жественна и свѣта, но как можем да познаймѣ ний нейната свѣтост и да бъдем сами свѣти, когато тѣзи които да нѣ учат на нея сѣ за нас според Апостола Павла: "Варвари, другоязични, които говорят на вѣтр, (Кор. 1; 9, 11). А от дѣ излѣзва това че ний не само трѣрим, но като че сѣ благодаримѣ да имаме за сѣкога такѣвѣ наставници на вѣра-та сѣ, че не познаваме лишението сѣ и унижението сѣ. То произлѣзва от достоосѣдителнитѣ порок на без-разсѣдното наше скѣперничество. Че ни сѣ сви-да дадем пет пари за свѣшт да сѣ свѣтним за да можем да сѣ видим на кое *мертебе*, че не сѣмисли-

ни за тоз свѣт ни за онзи. А тѣзи свѣщ, която мо-же да ни свѣти и тука и там е учението, което без жѣртѣв не сѣ добива; духовното назидание, което прѣз нѣм орган сѣ не получа.

ВЪПРОСЪТ.

Като неѣма нѣщо ново да кажем на читателитѣ върху това което най-много занимава, сирѣч върху черковнитѣ нашѣ въпрос, ний ще направим едно из-влечение от това, което намѣреаме в-един Сръбскѣ вѣстник да сѣ говори за него.

"В-България борбата с-Патриархията сѣ продъл-жава; и понеже Диванѣт сѣ показѣва малко понакло-нен кѣк Българитѣ, тѣй тѣ прѣз миналата година можиха в-това обзѣрѣние да получат двѣ побѣди. Върнаха им сѣ из заточение народнитѣ владици, и отбиха от себе сѣ дълѣт на Патриархията. Главата-ритѣ на западната и на источната Черкви с-еднакво тѣврдоглавство сѣ държат о своитѣ стари начала, прѣимущества и злоупотрѣбления; пак сѣ изложени и на еднаква, вече извѣстна, опасност, да сѣ неиз-мѣкнат, сирѣч, народитѣ из шепата им, та да уста-новят сѣкой за себе сѣ своя народна черква. *Вели-ко религеозно движение има, макар йоще като испод земята да тѣтне.*"

"На исток Сърбия и Гръция вече имат своита независна черква; Власитѣ в-Австрия добиха и тѣ своята, а тѣзи дѣто сѣ во Влашко свадиха сѣ с-Гръцкитѣ патриархат; Българитѣ сѣ в-истото поло-жение; Хърватитѣ также искат народна черква. Сѣкий знае що става днес и що има да сѣ очакѣва в-за-паднитѣ католическѣ свѣт. *По тѣзи бѣльзи кой би можил да сѣ сумняѣва че не прѣдстои на свѣтѣт велика реформа в-черковитѣ.*

(Световид год. 14 брой 1.)

На това Сръбскитѣ писател прилага йоще нѣколко думи, като свѣшт кѣм нас Българитѣ в-борбата ни сѣрѣщо Гръцкото духовенство. За тѣзи думи, как-то и за нѣкои от неговитѣ възрѣния които не спо-дѣляме ний на пѣлно, оставѣме да поговорим друг пѣт.

ВАРНЕНСКА ЕПАРХИЯ.

Варненската епархия сѣ състои от каазитѣ Вар-ненска, Кагарленска, Балчишка, Пазарджиска, и Ве-зир-Козлудженска, объѣма йоще по нѣколко села от Провадийската и Елпазарската каази. Осѣвѣ дес-тина фамилии во Варна, и Каварна и 5-6 в-Балчик, и полѣвѣ село (Кара-Юсен) в-Везир-Козлуджанска-та казаа що сѣ Гърци, и осѣвѣ около хиляда дру-ги фамилии и двѣ малки селѣа що сѣ Гагаузи, си-рѣч Татари-Христѣени сичкитѣ дру и жители на тѣя епархия сѣ Българи.

Прѣди 30-35 години, можем да кажем, че в-Варна

втрѣ гръцкият език не ся е чувал пийдѣ севѣн в-черквитѣ. Но спорѣд както е извѣстно на повечето от нашитѣ читатели, че Гърцитѣ владици бѣха сполучили да погърчат даже в-доста градове и нас Българитѣ, които от 1000 години на сам имаи писмен язык и по языкѣт си черковна служба, колко по лесно им е да погърчат едни хора като Гагаузи тѣ които ни писмен язык, нито черковна служба по языкѣт си имат. С-рогатата онѣзи историческа лъжа че Гагаузитѣ, както и Караманлитѣ биди уж Гърци, кръв елинска, но от обстоятелствата измѣнили языкѣт си, Гърцитѣ владици можиха да вдѣхнат на Гагаузитѣ една Грекомания много по силна от онѣз с-която бѣха надихали и нас прѣди нѣколко години. Положението на Варна край Черно море, близостта на Цариград и сношенията им с-Гърцитѣ моряци, а послѣ йоше посѣщението, което от нѣкое врѣме на сам зеха да правят на този град нѣкои Гърци търговци спорѣд житната търговия, спомагаха не малко на плановѣт на Гърцитѣ владици за да погърчат Гагаузитѣ. Тѣй прѣди дестина години с-прѣдстояванието на владиката отвори ся едно твърдѣ добро гръцко училище за момчетата, и прѣди двѣ години друго едно за момичетата.

За поддържанието на тѣзи училища владиката от най-напрѣд сполучи под име за митрополията да расфѣрля и да събере от епархията си добра милостиня и да състави капитал от който ся купиша и направиша *молкове*, които дават днес огромни доходи. Външнитѣ Гърци, които сѣ зели вече в-ръка управлението на градската община, с-нѣкои неопити от Гагаузитѣ голѣми усилия полагат днес за да изтрчат сичкитѣ Гагаузи: учители и учителки ся доведат вече не от друго нѣкое мѣсто, но чак от Атина, се калени и прѣкалени вече в-Еленизма. Гърцитѣ владици които сѣ толкоз внимателни за Българскитѣ учители, какви сѣ, от дѣ сѣ и дѣ сѣ ся учили, и сѣ готови сѣкога да ги клеветят, и да ги гонят, за гръцкитѣ не само не му издирват дѣ сѣ ся учили, и покриват това дѣто ги избират да сѣ чужди поддани, но ги покровителствуват най-добрѣ. Покойнитѣ Варненски владика Порфирий, освѣн събранната както по-горѣ рѣкохми, насилствена помощ от епархията за съставяние на капитал за училищата, има дадено и от себе си испрво 30 хил. гр. за момчешкото училище, и сега онѣз година 50 хил. гр. за направата на дѣвическото. И тѣй гръцкитѣ училища в-Варна днес цвѣтат и гърчането на Гагаузитѣ успѣва.

До прѣди дестина години в-Варненската епархия по вън, между Българскитѣ населения нѣбаше ни черкви почти, и дѣто имаше Гърцки ся четеше, и по селата на сѣкъдѣ Гърци попови попуваха както и днес йоше ся намѣрват от тѣх. А в-градѣт Варна ни името Българин не се чуваше. От край и до днес сѣкъй ден ся сѣ прѣселявали и ся прѣселяват Българи, не само из вън из околнитѣ села, но и от Шумен, та не малко и от Македонскитѣ страни, но сич-

ки тѣзи сѣ ся оженвали и ся женят йоше за Гагаускини, и Българскитѣ тѣхен язык ся не чува в къщи и ся изгубя, а дѣцата им ся отвѣждат цѣли цѣлнинички Гагаузи, и тѣй Българската порода първом по-гагаузена подпада испослѣ под категорията на Гагаузогърченето. Положително можем да кажем че олички тѣзи жители на Варна, които минува днес за Гърци и Гагаузи двѣтѣ трѣтини имат таквози Българско-погагаузено происхождение. На кого за баща му ще попиташи и нема да чуеш че е от едикое село, или от едикой град Българин. *)

(Слѣдва.)

КОРЕСПОДЕНЦИИ.

ЦАРИГРАД. — Нищо не ся чува какво става и какво ся върше во Фенерският Ватикан, от Гръцкитѣ вѣстници ся разбира само, че Управницитѣ на Великата Черква стоят на своят нов устав и не дават никаква важност нито на протестѣт, който мирскитѣ членове от Смисенитѣ съвѣт дадоха против тѣзи мѣрка, нито на увѣщанията, които нѣкои от владичитѣ смѣиха да им отправят. За сега не може йоше нѣкои да каже кое мѣстце ште прѣобладает, но явно е че гръцкият народ негодува и ся сили да отвърне своитѣ пастири от тая мисъл.

Не знайми йоше какво мислят и нашитѣ за това; и мислят ли барим нѣшто, или ся надѣят че ште останат изключени от задълженията на тѣзи мѣрка, и за туй не ся обаждат никакви. Мен ако да ма питат, не ма топли твърдѣ туй, дѣто слушам и гледам че смѣтат гърцитѣ да нѣж впрѣгнат да планшати и за тѣхнитѣ епархии, и стряска ма от една страна мълчанието на гръцкитѣ дѣатели а от друга немаренното на Българскитѣ.

— Н. П. Г. Авксентий йоше е болен, и Патриаршеският Синод, като ся бои да не умрѣ непокаян про-водил едного от Владичитѣ да го покани, ако не писмено а то барим устно да поиска прошка. Не знайми с-каква цѣл го прави това Си одѣт по знайми че отговорѣт на Н. Прѣос. ште бѣде отрицателен. Н. П. е до душа увѣрен че е подвижничествувал за правото дѣло на Христовата Черква и съвѣстѣта му е мирна. Надѣем ся че нашата черква както и сички Българскитѣ народ ште оцѣни неговитѣ страдания и ште сохрани неговата памет ако би че го изгубим в-таквоз едно врѣме; но дано даде Бог да оздравѣ и да видѣ постигната цѣлта на своитѣ страдания.

*) Ний бихми можели да покажем по име нѣколко таквози трагедии-варненски Гърци но оставяме това като излишно нѣщо; ще посочим само на едного който реден в-Българско село, от баща Българин защото ходил в-Атина, от желѣско както му бѣше името станал сега Апостолаки и днес един от най-горещитѣ защитници на гръцизма.

МАКЕДОНИЯ. — Една достовѣрна кореспонденция от тия страни извѣстява, че един от тѣдѣващитѣ Архiereи изнамѣрил ново едно сръдство за да събира пари. Той имал нарочно испроводени хора по Епархiята си да испитуват, коя мома, кое момче *сака*, или кое момче коя мома *сака*, па не му борава нито, ако родителитѣ не *каят*; даже и младитѣ помею си ако да немаат любов взаимна и желание да се земаат; или един от тѣх не иска, стига другитѣ да иска, като си стори *борчът* да извѣсти това на Архiereята чрѣз неговитѣ сватове — апостоли и като е *готъз* да брѣт, бракосъчетанието е свършено.

Същата кореспонденция, като казва че не е само това злоупотрѣбление що прави този попечителнитѣ за благосъстоянието на стадото си пастир, прилага още нѣкои работи, които ний, при сичкото долнио име на вѣстникѣт си не можем да ся рѣшим да ги публикуваме, чрѣз него и само земами от тѣх нова причина да окайваме черквата за окайваното състояние в-което от ден на ден испада поради такъвиз едни свое користи и безсовѣстни служители що има.

ПЛОВДИВ (6 Январ 1865) — Може Българскитѣ свѣт да ся е *сакалдисал* да чие нѣкои си смѣщения в-нашият град. Види ся че и дяволѣт е завидѣл на мирѣт, от който, така да ся кажи, ся наслаждавами от нѣколко врѣмѣ, та си е турил намѣрение да го развали, и е помислил да тури в-дѣйствиє мисльта си от нова година, та така цѣлата тѣжѣ година да прѣкарами с-смѣщения. На почтеннитѣ читатели на *Гайдата* може да е извѣстно че в-нашият град има една черква Св. Петка един, така да рѣчем, камѣк за прѣпѣнование, за която от врѣмѣ на врѣмѣ ся сбутвами с-Гръцитѣ. Долнемахаленцитѣ, които ся черкуват в-тѣзи черкова ся, с-малки исключения, сичкити Българе. Тая черква, ако и когато ся е направила е била Българска, нѣ днес при сичкитѣ усилия е останала Гръцка. На нашитѣ долнемахаленски съотечественици много им домъчнава, кога дойде зима да прѣхождат от тая махала до черковата Св. Богородица да слушат Божієто слово по языкѣт си, за което и кога дойде зима всякога правят по нѣкакво движение, дано могат да освободят от Гръцки рѣцѣ този на Български светец от Българи посветеният храм. Тая годишнето има и друга причина: стават злоупотрѣблени в-приходѣт на черковѣтѣ, който е опрѣдѣлен за градскѣт ни болницѣ, и който приход, намѣсто да го дават на болницата изадали го. Така, както казват долнемахаленцитѣ, епитропѣт, Еленски подданѣк изадал 30,000 гр. Други голѣмец зел 20,000 кога да трѣгнѣ за града ви, на Гръцки Мемлекет-чорбаджия дали 1,000 гр. и пр. При такива злоупотрѣблени Българскитѣ жители на махалата заедно съ нѣколко Гръци, бѣхѣ подали арзухал да видят черковѣтѣ смѣтѣхѣ, и пашата бѣше повѣдѣл, понеже стават оплакувания, да издѣзе Епитропѣт. Нѣ и пашевото поведениє ся прѣзрѣ от нашитѣ съграждани Гърци, главата на които, Елинскитѣ консул, има едно голѣмо влияние. За тѣз причинѣ, в-сѣбота 2

Януария взорѣ, 80 души Българе, като ся възползували от обстоятелството, кога лангирити, Станимакалии (кои-то безпрѣстанно дръжат караул при горѣпомянатата черкова) отишли да полѣгнат, влизат в-дворѣт, хващат клисарѣт, и като двигнали рѣцѣ и поканили дръвен Господ да го освяти, принудили го да отвори черковата, която и отворил; влизат тогава в-черковата нѣколцина от тѣх, прѣбират всичкити книги, и без да земат друго, заключават ѣх, зимат ключевити и ся распрѣсват. Клисарѣт обади на полицията, която и дойде да види станалото. Попитали го ако знае нѣкои да ги изяви; той изявил онѣзи, които му ся сторило да знае, та така слѣд един час конакѣт бѣше ся изпълнил с-Българановци. Пашата телеграфисал за това нѣчто и им казал че и ще нише; а за да не стоят там, трѣбува да дадат ключевитѣ и да си отидат. Ако и дестина петнадесет жени и да ходиха да си искат мѣжнетѣ, нѣ пашата не пуствна запрѣнитѣ освѣн надвечер, кога дадоха ключевитѣ, откак пак задрѣжа петима от долнемахаленскитѣ прѣвенци за да издѣзят книгитѣ на *мегдан*. Книгитѣ им ся врънаха в-Понделник. Сега Долнемахаленци-тѣ г-твили да дадат арзухал. И Гръцитѣ подписоваха днес арзухал за вашият град.

Слух ся раздава тука че понеже Българитѣ зеха да нападнат да зимат черкови, и Гръцкитѣ паликареѣта щѣли да нападнат да земаат Българската черкова Св. Богородица.

Завчера сѣ залепили едно писмо на училищнитѣ врата с-цифри написано от колкото можи да ся исчете става явно че Българскитѣ прѣвенци, виновницитѣ на такива движения, *искали трѣпаніє*. Тяжко и горко!!

Нека чете Патриаршеският Орган истинното изложение на това събитіє и да не бърза толко да раздражня духоветѣ като го прѣдставя прѣд свѣтѣт като “ужасно святотатство.” Явно че ний никога не одобрявами насилственитѣ постѣпки нито ги оправдавами; но можем да кажем че нашитѣ Българи за да направят една такваз противузаконна постѣпка сѣ били принудени от онѣзи на Гърцитѣ и сѣвсем противузаконна постѣпка, да ся не покорят на заповѣдѣта на Правителѣт. И ако има святотатство, то сѣ го направили Гърцитѣ каго сѣ посвоили Българската черкова, и злоупотрѣбават така безсовѣстно доходитѣ ѣ.

ВАРНА. — Колкото че Великата Черква ся показва жестока против нас и не нѣ слуша, толкоз Ц. Правителство ся показва милостиво към нас и приема благосклонно молбитѣ ни. Ви знаете че според новата политическа организация на край дунавскитѣ области за мѣстнитѣ мездличѣ има у аконено да ся избират членове от сѣка народност. При прѣдложението което стана на тукашнитѣ граждане за това избирание, нашитѣ съсѣди гъркогагау и с-безочляво едно лукавство поискана да исключат тукашното българско население от това право, за което като ся оплакахми на мѣстнитѣ власти даде ни ся дозволение да изберем и ний от нашият народ членове, които да го прѣдставят в-речениитѣ мѣздличѣ. То-

еа твърдѣ зарадува Българското население на градът ни и на Казаата из околѣ, защото прѣди въ дѣкои расправи, нашиѣ много губяха, като немаше кой да да ги расправи прѣд мѣстнитѣ власти, и като комай сѣкога влиянието на грѣцкитѣ първенци биваше в-штета на подсудимитѣ Българи

Патриархията прѣди врѣме бѣше проводила Синодално писмо да извѣсти тука за опрѣдѣлението на новият владика, писмото бѣше написано по грѣцки, и по български. Гърцитѣ го четѣха по черквитѣ, но Българитѣ не само не рачѣха да го слушат но и не приеха ни един да го земе да го четѣ. После въ това намѣстникът владиков проводи нѣкого си Поп Па айота да иде на Пазарджик, на Каварна на Балчик и по другитѣ кази да го четѣ и да иска по 6 гр. за Патриаршескитѣ борци, но като и йдѣ нищо не му дали, не го оставили и п. смѣто да четѣ. Това показва как ще ся приеме новият владика, на когото хората казват че дошле вече, а той по подир шѣл да дойде.

ТРѢВНА. — Попскитѣ и чорбаджийскитѣ гюрюлтии нема да ся свѣршат тука по нас. Едно врѣме, кога станеше *мараза* нѣщо между нѣкои хора, сбираха ся попове и кметове та ги погодяваха и ги помиряваха. А сега като нема *мараза*, като иде един поп да приешне на един чорбаджия и други на друго ето ти и маразата искочи, а, и стой тогаз та гледай гюрюлтии. И какво излѣзва от тѣх; защо ся дигат гюрюлтии? за нѣкое обществено добро ли? Не, Само за инат. Карат ся за вѣтърът, а главното което е, никой не ся обраща да попита за него. Капиталът за поддръжане на училището извѣтря, смѣткитѣ му замръзнаха, че кого боли. Едно врѣме Трѣвненскитѣ свещенници бѣха похвала на градът прѣд сичката Епархия, а сега ся станали подиграчка на вечерашнитѣ дѣца; от какво? от уйгунлукът, който имат помежду си.

БАБАТА И ДЯВОЛЪТ.

(НАРОДНА ПРИКАСКА.)

Имало едно врѣме един поп и една попадѣя, мѣж и жена, които били много честити, защото имали любов помежду си; обичали ся, почитали ся един другѣ и живѣяли един мирен и блажен живот. Тарторът или башът на дяволитѣ, който открай си завижда на хората на добротѣстната, че и до този час не може да търпи да ги глѣда че ся минуват добръ тука на свѣта, а еще повече поп и попадѣя, турил ся да ги свади и да ги смрази, за съблазън на другитѣ. И тѣй провожда одного от дяволитѣ, както вече може, да стори да ги направи да ся скарат и да ся намразят. Първият дявол не можил да свѣрши работа; проважда друго, но и той несполучил; проважда третѣй, четвъртѣй и петѣй, но сичкитѣ колкото и да ся мѣчили не можили да искарат нищо между попа и попадѣя-

та. Виква тогас одного от по първитѣ си чиновници и му казува: Ето петима от вас стана проваждали да свадят там един поп с-попадѣята му и нищо не можиха да свѣршат, сега ще проводи тебе, да си отваряш очитѣ, че ако би и ти да не свѣршиш работа да тя не виждат очитѣ ми; ще бъдеш осѣден 12 години да не видиш никакво дяволско *задоволство*; но като челѣк между хората на свѣта ще теглиш и ти тѣхнитѣ мъки и неволи. Какви дяволи ще бъдите ви, когато не можете да свѣршите една работа, и йоще там дѣто има подмѣсено жена на която сърцето е сѣкога въ ръката ни? Да та видя, рекъл, потупал го по гърбът и го изпроводи.

Проводеният дявол употрѣбил вече сичкитѣ си дяволи, мѣчил ся сѣкак, но не бил по честит от другитѣ. Попът и попадѣята при сичкото напѣвание на дяволът не ся разваляли и си живѣли пак в-любов и съгласие както и отнапрѣд. За туй и дяволът подпаднал под наказание, като бил прѣобразен на челѣк и осѣден да живѣе между хората.

Един празничен ден в-образ на странник той сѣдѣл до черковнитѣ врата да изглѣжда женитѣ като излѣзват и да мисли да но ся осѣти да скрои нѣкакъв план за да свади попадѣята с-попът; мѣжиятѣ си излѣзли и женитѣ, а той йоще сѣдѣл там и мислял. Най подир излѣзвала сама из черквата една баба понагърбена, трома и хрома имала и една тоежкѣ в-ръцѣ да ся подпира. Тя имала занаят празничен ден да пошета в-черква, а дѣлник да ходи из село от къща в-къща да сватосва младитѣ и да сбира милостиния от старитѣ за да умилостивя Бога за грѣхове-тѣ им.

— Добрутро, синко, рѣкла тя на дяволът, какво сѣдиш тука, кого чякаш и защо си тѣй умаслен?

— Далми ти добро бабо, рекъл дяволът, сѣдя и аз, бабо, та мисля какво да правя, като съм настанен на една работа пѣк не мога да ѣм свѣрши, че съм ся завил и замаял!

— Че каква е тя работа, синко, можеш ли да ми я кажеш, да види баба, ще ли може да ти помогне нѣщо или барим един ум да ти даде?

— Не ся надѣвам, бабо да можеш нѣщо да ми помогнеш, като ма питаш да ти кажа: Аз бабо, не съм челѣк, както ма гледаш, ами съм дявол от пакълът и проводиха ма тука на свѣтът да свѣрши една работа; да свади вашият поп с-попадѣята му, а като ся мѣжих толкоз и не можих нищо да свѣрши наказах ма за недостойнството ми да стана и аз челѣк да ся мѣча като хората на свѣтът, и туй мисля какво да правя?

— Хм! рекла бабичката и лукаво ся усмихнала, че мѣчно нѣщо ли е да свѣршиш една такваз работа? да свадиш мѣж и жена, ако би щат и 'нам какви си, а не поп и попадѣя! какво ми даваш аз да ги свадя, купуваш ли ми едни чехли?

— Пѣй, бабо, чехли не, ами и ботуши да ти купя, сат

стори да направиш туй чудо да ся свадят.

— Добръ на моя грижа да е, ти иди приготви чехлитъ.

От там става лукавиът бабишкел и кукец-кукец отива право при попадията: Попът бил йоще из махлата по работа:

Их! мари попадийке, мила баби, попадийчице! зафана-да проклетата вещица, е тѣй е, че как да ти кажа, бабиното гълъбче! като та гледам че ми ся сърцето къса; чи твойта хубост къдъ я има; е тѣй е, като ва гледах как си живѣяхте с-попът и казвах, синко, блазѣ им! Господ да ги дари се тѣй да искарат; че каква бѣше тѣз твойта злочестина; че каква бѣше тѣз черна орисница да ти направи тѣз пакост.

Попадията смаяна от таквиз едни приказки, попитала я: какво има, бабо, какво е станало?

— Ех, синко, дошла съм да ти кажа, че как да ти кажа, като не е за казвание, думаше бабата и въздишаше.

Мари, синко, какво си направила ти, чи попът от нѣкои врѣме на сам има окото си на чуждо просо?

— Какво, бабо, какво? рекла попадията, какво е туй просо, аз не разбирам.

— Да ти кажа да разбереш, попадийчице, попът тука от скоро има нѣщо да го блазни, и не ми аресва.

— Ех бабо да го блазни каквото ще, пак ще го прѣ-блазни, сега сѣ велики пости, и с-таквиз свещеници хора, прѣз тѣз денне, дяволът тѣй са бори, ама не можнищо да им стори.

— Дѣ знаш ти чи не можнищо да им стори, като знам аз че им струва и ша му стори, попадийке, опичай си умът че ще ти отиде попецът. Първата му любовница, онѣзи туй. . . . пак го е прѣвзела, и не ми аресва ти казвам. Често, често зеха да ся виждат и да си шушнат.

Бабо, рекла попадията, не осъждай хората, и не ся товари с-грѣх; попът е духовно лице, и може жената да има нѣщо да му ся искайва, може и да я исповѣдва.

“Слава теби Господи!” отговаря бабата, “исповѣд бива веднѣж в-годината, или най-много четери пътя в-годината, че не знам ли аз, ами туй исповѣдало какво е сѣкѣй празник да подраняват в-черква и да си шушнат там прѣд келинтъ?”

— Да правят каквото щѣт, “Сѣка овца за крачето си ще виси,” бабо; рекла попадията. Аз нѣма да си товаря душата и със тѣхнийт грѣх.

— То е тѣй, синко, тѣй попадийке, ама когато можеш и ти да не сториш грѣх, и другиго да овардиш от грѣх, то е на Гюга най прието; тѣй ми й казвал мене дѣдо ти духовник; повниш ли го ти, онзи духовник дѣто му шетах аз?

Не ми стига умът, казва попадията, как да го направя туй.

— Аз да тя науча, баби, че да ма поменуващ до нѣкога, видиш аз, единът ми крак е в-гробът, ама та оби-

чам, синко, като от сърце рожбата имам, и искам да ма помниш. То е лесна работа и не е грѣшно, не е магия, не е нищо.

— Като не е нѣщо грѣшно, научи ма, казва попадията.

При тѣзи думи, бабата изважда един бръснич та й го дава и казва: ша земиш тоз браснич, и довечера, или кога ти прилѣгне, като заспи попът, да исчетеш три пътя *отче наш*, и да земеш тогаз под брадата му дѣто има едно кокалче на грѣцмуля да отрѣжеш отъ там три косама; подир да исчетеш пак три пътя *Богородице дѣво* и да отрѣжиш и от твойта коса три косама, че да ми ги дадеш аз ша зема да ги свѣржа едно у друго, ша ги туря прѣд Свѣта Богородица да стоят 40 дена и да ги земеш тогаз да направиш една моска че да ги туриш и да я посипи у себе си и да ся не боиш тогаз, 40 дявола да ся сберѣт не могат раздяволи попът да ся отвѣрже от твойта обич.

Попадията зела брасничът и ся ввекла да стори както я научила бабата, а бабата си излѣзла и отишла да варди да ся намѣри с-попът.

(Слѣдува.)

ПОГЛЕД НА НѢКОИ НЕПРИЯТНОСТИ В-ОБЩЕСТВЕННИЙТ НАШ ЖИВОТ.

(Епизод от една повѣст в-едни сатирически журнал.)

Знае ся, че в-житейското море, както и в-естественото, вѣдят ся по-големѣ риби, както: щуки, акули, китове, които поглѣщат по-малечки-тѣ рибки, с-тѣзи само разлика, чи в-житейското море малечкитѣ рибки ся осъдени да плащат и *диш* *хакъ* на по-големата риба. — И когато вече самата природа е турила един такъв ред на работитѣ, то, право да си кажа, аз бих желал в-това житейско море да съм един кит; акулитѣ, щукитѣ мени никак не ми аресуват, в-тѣхнийт характер има много кучешина. Не е таквоз китът — голѣмата риба! Естествено, че такваз една риба снабдена е отъ природата с-един тѣрбух, който може сичко да поглѣща, с-един стомах който може сичко да смила, без да извадим и благороднитѣ метали, — и с-едно гърло, което може сичко да налага. Ех че пак живот живѣе една такваз риба! Стига и само да зипе, да расклопи челюсти-тѣ си, — и в-едно мигване нѣколко рибки ще изчезнат в-нейнийт грѣмаден тѣрбух. Но това чудовище е одарено с-едно най-меко и състрадателно сърдце; то милѣ горкитѣ рибки, и само от врѣме на врѣме им напомня за своето съществуване. И него прави то тѣй: Чудовището свиква подвластнитѣ нему духове.

— Утрѣ какъв празник имам? пита то.

— Вълчитѣ празници, отговарят духоветѣ.

— А че меня как ми е името?

— Вълчан Въвода.

— Хайде!

Духоветѣ ся кланят и изчезват. В-едно мигване по-

слушните духове облъват сичките малечки рибки, обречените от орисницата за храна на китът и, като съберат наложеното на тях *диш хакж*, представят го пред своя повелител. Търбухът китов фаща да скача от радост и лакомо излапва сичкото *диш хакж*. Пръв денят на празникът приплуват до китът сичките подвѣдомствени нему малечки рибки, и той ги почерпва с-по една чашка ракия от вѣтр. (тѣй е вече узаконено.)

Аа! Хубаво нѣщо да бѣде нѣкой си кит! А най-вече за туй, че в-събиранието на *диш хакж* той ся намѣрва настрака, и мѣнечките рибки, макар и да ся чумерят и да ся мращат когато плащат *диш хакж*, но в-същото врѣме чувствуват, че такъв ред е нареден от прѣмудрата природа. Ще ся каже че нѣма и какво да ся тѣлкува врѣх туй.

А то, да прощавате, малки рибки могат да ся ловят тѣй, както ги ловят и шукитѣ и акулитѣ и другитѣ лакоми и безпощадни твари, само че то бива спрегнато с-безпокойство, а по нѣкога с-опасност на собственната личност, с-едня дума по кучешки.

Кога-годѣ аз щѣ ви прикажа, как става тѣз ловитва.

ЧЕСТИТИ-ТЪ.

Казват веч млозина, че тук на земята. Нѣмало блаженство, ни честити хора, Само скърби, сълзи, грижи и неволи. Но то не е право! В-свѣтът дѣт постѣпиш На сѣкадѣ срѣщаш хора се честити. Честит този, който често често зема. Нови хубавелки се млади дѣвойки. Честит пак и този, който обуздава Страсть-та си от малѣк, и с-душа невинна Всегда обитава в-тишина пустинна Съе живот обречен само на смирене. Честит е и този, който от рождение Зѣб не го-й болѣло и не му-й повѣло. Честит който с-вѣра говѣе и пости. Честит пак и който облизува кости. Честит тоз писател, който кога пише У него небесен пламѣк кипи-й динше. Честит вѣстникарьт, смѣлий благородний Когато обсѣжда въпроси народни. Честита тѣз майка, в-туй свето мгновене Когат'ся намира йоще в-адски мѣки, А с-въсторг простира рѣцѣ към небето Кат зачуи до себе плачѣт на дѣтето. Честит честит този, който своевластно Ни веднѣж не ся е вливал тол оз страстно. Честит този който, влибен много врѣме, Сполучи най послѣ, законно да земе Тѣз що е задириал и слѣд нея *пирял*. Честит този, който има жена вѣрна, (Като ѣ приляга на зло да н' посяга) Съе рен а любов, а не лицемѣрна, Честит е и този млад сопруг загинал

Що ся е с-жена си любовно поминал. И тя го жалѣе до когат' живѣе.

Честит този странник, който ся заврашта Слѣд една година весел на родина.

Честит е и този Ховарда-агарски.

Между пълни чаши и млади кръчмарки.

Честит, честит този що ся неопива

От литра ракия, от окица винце.

Честит този, който с-труд сполучя сичко.

Честит пак и този оближи паничко

Който сичко върши нищо кат не прави;

(И за това носи широки рѣкави).

Честити женитѣ от новитѣ моди.

Честити мѣжетѣ от женски угоди.

Честити момитѣ на хоро с-цигулка.

Честити дѣцата зимѣ на харзулка.

Честита е пролѣт птичка чофарлига.

Честит кой ще мисли, ако го постига.

Много йоще други, тук на свѣтът има,

Таквиз положенѣя честити блаженни;

Но честит най много, който като *меня*

Не има сериозни, трайни убѣждения.

Ех! тѣз убѣждени, яд сѣ и отрова,

Когато че имат корен и основа.

От тѣх наштѣ косми рано побѣляват

От тѣх си и брѣчки на лице явяват;

Перви растрояват, живот изнурават;

Как маясѣл силен, рахат ни недават,

И да спим спокойно тѣ нѣ неоставят.

Дѣто и да бѣдеш, каквото да вършеш

Тѣ та неоставят и ти пакост правят.

Тежко на тогози, който ги ѣ завѣдил;

Честит, честит този, който ги ѣ отпѣдил. —

ШЕРЕНИ НОВИНИ

“Една патка има много пера

Един писател става патка с-едно перо.”

Не ни стига наскърбяването за пропадането на *народният* вѣстник — Свѣтникът, но трѣбало да прѣтърпим и унижението, в-което той, пропадането си, поставя и себе си и нас.

“Нека ся.....

..... ще каже че сѣ луди тѣзи, които ся намѣрват на това поприще и ся трудят за общото добро? (на думи умни от един разумен Свѣтник!) Но това признание на Свѣтникът унижава повече него самого; защото най подир сам исповѣдва че бил луд като вършил тѣз работа, сирѣчь като свѣтничествувал. Дали не ще ся намѣри нѣкой да попыта: ами какви свѣти си давал на хората и на какъвъ ум си ги учил, когато си бил сам ти луд и не си знал кое-то вършеш как да го вършеш!

— Посестрима Турция чака от нас да направим *надгробното* слово на Свѣтникът; не сме от тѣзи хора които да ся клензуваами над смъртта на бли-

жнитъ. *Нашето слово* за Съвѣтникътъ казахми ний йоще на животътъ му; Сега над гробътъ му нема какво да кажем за него. Има да кажем едно словце само на тѣзи от които зависи и животътъ и смъртта, както на Съвѣтникътъ тѣй и на Гайдата и на Турция, че ако вървятъ тѣ със този ум, скоро ще иматъ честта да видятъ до гробове—тѣ на Съвѣтникътъ и на Пчелата и други йоще два нови гробове на Гайдата и на Турция, и тогаз не ще има ни за насть *мрътво* ни за тѣх *живо* слово кой да каже.

ЧАСТНА СЦѢНА.

(една сама).

— Втора, Черква чука, пѣхъ пѣхъ аз не съм оше сколасала! Кой ли фистан да облѣкж днес, да ли шалекению? Да сторя да облѣкж атлазению че хем ми по прилича хем като ся кръстя шумоли.

РАСПИСКИ.

ДО НАСТОЯТЕЛИТЪ НА ГАЙДАТА В-СОФІЯ.
Господа! Ако сте събрали паритъ за ланскитъ и тѣз годишнитъ екземпляри на листовѣтъ от Гайдата които сми ви проваждали и проваждами, сторѣте добръ да ни ги испроводите. От как сми поченали да издавами Гайдата до този час сми слѣдували да ви проваждави редовно и напълно 10 екземпляра Гайди и до нинѣ ни десет пари да не получим, то ни е за чудо! Ако ли не сте ги събрали и не можете да ги съберѣте, трѣба да ни явите да не ся товарим с-разписки нито за проваждането им.

Вашитъ съграждане да не мислят че като заслужиха с-нѣщо си малка нѣкоя похвала от вѣстницитъ та ся заслужили да им ся дават и вѣстници без пари? И ако има даже да ги блазни таквоз нѣщо, тѣ трѣба да търсят нѣкое по тѣсто мѣсто, а не да ся улавят о пусталиятъ мѣх на Гайдата; защото не е само Гайдата длѣжна да плаща на родолюбцитъ за родолюбството им. Или искате да докарате работата според мѣстната ваша пословица за грѣхътъ на Подуене да отдѣва Малешевци?

Ний жертвувамы трудътъ си, но паритъ които давами за книги, за мастило, за печатание, за поща и др. не можем да ги жертвувамы; защото немами и ний нѣкой неистощим извор от дѣто да ги черпим. Нашитъ извори както и нашитъ надежди сж на спомагането от народътъ на който сте членове и синца вы, и вы като недадѣте, други като недадат, ний от дѣ да земемъ че да давами! И когато едни тикатъ на прѣд пак други теглят на зад на кѣдъ ще покарамы ний колата?

Този е послѣдниятъ плик който ви пращамы и ако не ни вѣсете паритъ нѣма вече да чуйте Гайда. Ний подир, ако виждате вече, че пари нѣма да излѣзат, а то приберѣте *поне* раздаденитъ броеве назад и ги продайте на бакалитъ да свиват чер или червен пипер та колкото пари фанат барим тѣх стберѣте и ги испратете, да по си прифаним пар тѣ дѣто сми давали за свѣщи да стоим по цѣли нощи да пишем.

—ДО НАСТОЯТЕЛИТЪ НА ГАЙДАТА В-БРАЙЛА.

Да бѣше от друго мѣсто и от други хора не щеше толкоз да ни е мѣчно, но като от вас, извѣстни между Българитъ за родолюбнето си да срѣшнем таквоз хладнокрѣвие и равнодушие много ни е криво! От 22 екземпляра Гайди които ви ланѣ проваждахми и до този час не виждами ни 22 пари да ни внесѣте, на какво да отдадем това и ний незнайми. Ако листѣтъ ни не ви угодява, человѣщината го изискуваше да ни извѣстите с-врѣме да ся ни разорявами напразно. Но като сте ги вече приемали, сега да не плащате обиждате не само нас, но общо сичкиятъ народ; защото ставате причина да издѣхне оше един вѣстник и да ся лиши народътъ от чтеннето му. От дѣто чаклахми слѣнце да нѣ огрѣе от там ли сла а ще нѣ ослани?

Сторѣте добръ, молим ви, съберѣте и вѣсете ланскитъ спомоществования, с-което ще нѣ задѣлжите твѣрдѣ много, инак ще сми принудени да обявим че ви не заслужвате това име с-което ся славите между народътъ.

— Господине Мино Ратков в-СЕВЛИЕВО.

От ланѣ сте ни длѣжни за три екземпляра Гайди паритъ, съберѣте ги и проводѣте ни ги. Ний знайми че сте добър и почтен челѣк, но само *мужият* не сте сторили, но туй което не сте направили оцѣз година. направете го тѣз година и ний пак ще кажем *Споламили ви*.

— Господине Стефане в-ОСМАН-ПАЗАР.

Със да мѣлчите и да ся потаявате нѣма да ся свърше, сторѣте да ни внесѣте за ланскитъ два екземпляра паритъ или ще минем името ви на непочтенный тефтер.

— Господине Раде в-СИЛИСТРА.

За вас ний бѣхми слушали че сте един ревностен и родолюбив Българин, а кога на дѣло не ва виждами. Какъвъ паламен родолюбец е този, който ся отказва да плати спомоществованиято си за един вѣстник? че *вашитъ* като не плащате, от родолюбие белким не ставате мукаят да съберѣте и другитъ двѣ спомоществования, които чрез вас получаваха вѣстникътъ ни. Ний никога не сми очаквали това от Вас, и даже не вурвами, но ако има нѣщо *ялмаш-лѣж* расправѣте ни.

— И ВИ ДРУГИ ГАЙДОВЕРЕСЕДЖИИ дѣто сте и кѣдѣто сте, в-Виена ли или в Париж, в-Яш или в-Букурещ, в-Филибе или в-Елрене, в-Цариградили в-Мѣлчочево сторѣте да си платите парсата да ви не засвири на опаки. До сега ви гледахми *хатѣрѣт*, но виждами че хатѣрѣт не било добро за гашитъ и ще го напусним.

Цариград в-Печатницѣтъ на А. Минасова

у Вѣзир-Хан.

Редакторъ и издатель: П. Р. Славейковъ.

Притежатель: Ив. С. Дочковъ.